

Etusivu>Rahavaateet>Maksukyvyyttömyys/konkurssi

Maksukyvyyttömyys/konkurssi

Ruotsi

JOHDANTO

Ruotsissa konkurssista, yrityssaneerauksesta ja yksityishenkilön velkajärjestelystä säädetään maksukyvyyttömyysasetuksessa (*insolvensförordning*). Seuraavassa kuvataan lyhyesti joitakin Ruotsin tarkistetun maksukyvyyttömyysasetuksen 86 §:n 1 momentin näkökohtia, jotka koskevat näitä menettelyjä. Kuvaus ei ole tyhjentävä.

KONKURSSI

Yleistä

Konkurssi (*konkurs*) on yleistäytöntöönpanomenettely, jossa kaikki velallisen velkojat ottavat yhdessä pakkoteitse haltuunsa velallisen kaikki varat saataviensa perimiseksi. Konkurssin aikana varat muodostavat konkurssipesän (*konkursbo*), jota hallinnoidaan velkojien lukuun. Konkurssipesää hoitaa yksi tai useampi pesänhoitaja (*konkursförvaltare*). Pesänhoitajan ainoa tehtävä on konkurssipesän hallinnointi. Konkurssihakemus arvioidaan, konkurssipäätös tehdään ja konkurssia käsitellään konkurssimenettelyssä käräjäoikeudessa (*tingsrätt*). Konkurssimenettelyssä käräjäoikeus päättää muun muassa siitä, miten pesä jaetaan tai käynnistetäänkö valvontamenettely. Käräjäoikeus kokoontuu myös, kun velallinen vahvistaa pesäluettelon valallaan. Pesänhoitajaa valvoo kruunuvoudin virasto (*Kronofogdemyndigheten*).

YRITYSSANEERAUS

Yleistä

Tuomioistuin voi antaa elinkeinonharjoittajalle, jolla on maksuvaikeuksia, luvan erityismenettelyyn liiketoimintansa saneeraamiseksi (*företagsrekonstruktion*). Tuomioistuin nimittää yrityssaneerauksen selvittäjän (*rekonstruktör*), joka tutkii, voiko velallinen jatkaa liiketoimintaansa osittain tai kokonaan, ja jos voi, onko velallisen mahdollista päästä velkojien kanssa sovintoon (*uppgörelse*) tai akordiin (*ackord*). Selvittäjän on tehtäviään hoitaessaan varmistettava, että velkojien edut otetaan huomioon. Päätös yrityssaneerauksesta ei muodollisesti rajoita velallisen omaisuuden hallintaa.

VELKAJÄRJESTELY

Yleistä

Velkajärjestely (*skuldsanering*) vapauttaa velallisen joko osittain tai kokonaan velastaan, joka kuuluu velkajärjestelyn piiriin. Ruotsissa on marraskuusta 2016 lähtien ollut käytössä kahdenlaisia velkajärjestelyjä: yksityishenkilön velkajärjestelylain (*skuldsaneringslagen*) mukainen yksityishenkilön velkajärjestely (*skuldsanering*) ja yrityssaneerauslain (*skuldsaneringslagen för företagare*) mukainen yrityssaneeraus (*F-skuldsanering*). Kumpikin esitellään seuraavassa.

YRITYSSANEERLAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

1 Keitä vastaan on mahdollista aloittaa maksukyvyyttömyysmenettely?

KONKURSSI

Konkurssiin voidaan asettaa sekä oikeushenkilö että luonnollinen henkilö (myös luonnollinen henkilö, joka ei harjoita elinkeinotoimintaa).

YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerausmenettely voidaan käynnistää sekä oikeushenkilön että luonnollisen henkilön osalta, jos kyseinen henkilö on elinkeinonharjoittaja. Laki ei koske tiettyjä oikeushenkilöitä, kuten pankkeja, luottomarkkinoilla toimivia yrityksiä, vakuutusyhtiöitä ja arvopaperivälitysliikkeitä.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Yksityishenkilön velkajärjestely voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle [myös luonnolliselle henkilölle, joka harjoittaa elinkeinotoimintaa (*enskild näringsverksamhet*)].

Yksityishenkilön velkajärjestelyyn pääsyä koskevat hakemukset käsittelee ensimmäisenä asteena kruunuvoudin virasto.

YRITYSSANEERLAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneeraus voidaan kohdistaa luonnolliseen henkilöön, joka on

1. yrittäjä ja on harjoittanut elinkeinotoimintaa, jos hänen velkataakkansa liittyy pääosin tähän toimintaan
2. yrittäjä ja harjoittaa liiketoimintaa, jos tähän toimintaan liittyvät velat voidaan asianmukaisesti maksaa pois tai jos velanmaksukyvyyttömyys on tilapäistä
3. yrittäjän perheenjäsen, jos perheenjäsenen velkataakka liittyy pääosin yrittäjän elinkeinotoimintaan.

"Perheenjäsenellä" (*närstående*) tarkoitetaan aviopuolisoa, avopuolisoa, vanhempaa, sisarusta tai lapsia tai avio- tai avopuolison lapsia.

Yrityssaneeraukseen pääsyä koskevat hakemukset käsittelee ensimmäisenä oikeusasteena kruunuvoudin virasto.

2 Millä edellytyksillä maksukyvyyttömyysmenettely voidaan aloittaa?

KONKURSSI

Konkurssimenettely voidaan aloittaa, kun velallinen on maksukyvytön. "Maksukyvyyttömyys" (*obestånd, insolvens*) tarkoittaa, että velallinen ei pysty maksamaan velkojaan eikä kyvyttömyys ole vain tilapäistä. Velallisen ilmoitus maksukyvyyttömyydestä hyväksytään, jos ei ole erityistä syytä olla tekemättä niin. Maksukyvyyttömyyden todistamista koskevat myös tietyt oletukset. Velallinen on esimerkiksi katsottava maksukyvöttömäksi, ellei toisin todeta, jos on toteutettu ulosottoaaren (*utsökningsbalken*) 4 luvun mukainen ulosotto ja on todettu kuusi kuukautta ennen konkurssihakemusta, että velallisen varat eivät riitä koko ulosmittattavan saatavan suorittamiseen. Sama koskee tilannetta, jossa velallinen on ilmoittanut keskeyttäneensä maksut.

Konkurssihakemuksen voi jättää velallinen tai velkoja.

Jos konkurssihakemuksen hyväksymiselle on todennäköiset perusteet ja on syytä uskoa, että velallinen voisi hävittää omaisuuttaan, käräjäoikeus voi määrätä velallisen omaisuuden takavarikkoon (*kvarstad*) hakemuksen arvioinnin ajaksi. Käräjäoikeudella on myös valtuudet asettaa matkustuskielto. Käräjäoikeuden on julistettava päätös konkurssiin asettamisesta välittömästi. Päätös tulee voimaan heti niin, että velallinen ei päätöksen julkistamisen jälkeen enää hallitse omaisuuttaan mutta kolmansilla osapuolilla on vilpittömän mielen suoja. Katso myös kohta "Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?".

Konkurssiin asettamista tai konkurssihakemuksen hylkäämistä koskevasta käräjäoikeuden päätöksestä voi valittaa seuraavaan oikeusasteeseen.

YRITYSSANEERAUS

Hakemuksen yrityssaneeraukseen voi tehdä velallinen tai velkoja. Päätös pääsystä yrityssaneeraukseen voidaan tehdä vain, jos voidaan olettaa, että velallinen ei pysty maksamaan erääntyneitä velkojaan tai että tällainen maksukyvyyttömyys odotettavissa lähiaikoina. Päätöstä yrityssaneerauksesta ei voida

tehdä, jos ei ole perusteltua syytä olettaa, että yrityssaneerauksen tavoite voidaan saavuttaa. Velkojan tekemä hakemus voidaan hyväksyä vain velallisen suostumuksella.

Jos velallisen hakemus otetaan käsiteltäväksi, tuomioistuimen on käsiteltävä se välittömästi, paitsi silloin, kun velallinen tekee hakemuksensa velkojan hakemuksen jälkeen ja tuomioistuin päättää, että sen käsittelemiseksi on järjestettävä istunto. Jos velkojan hakemus otetaan käsiteltäväksi, tuomioistuimen on määrättävä kuulemispäivä sen käsittelyä varten. Kuuleminen on pidettävä kahden viikon kuluessa hakemuksen esittämisestä tuomioistuimelle. Se voidaan pitää myöhemmin, jos siihen on erityinen syy, mutta se on joka tapauksessa pidettävä kuuden viikon kuluessa.

Jos hakemus hyväksytään, tuomioistuimen on nimettävä samanaikaisesti yrityssaneerauksen selvittäjä. Selvittäjiä voidaan nimetä useita, jos siihen on erityiset syyt. Selvittäjän on ilmoitettava päätöksestä kaikille tiedossa oleville velkojille viikon kuluessa siitä, kun päätös yrityssaneerauksesta annetaan.

Päätös yrityssaneerauksesta tulee voimaan heti, ellei tuomioistuin muuta määrää.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Yksityishenkilön velkajärjestelyä koskevan hakemuksen voi tehdä velallinen itse. Jos hakemusta ei hylätä tai evätä aiheettomana, päätös velkajärjestelyn aloittamisesta on tehtävä mahdollisimman pian. Hakemus voidaan evätä aiheettomana esimerkiksi silloin, jos siitä tai muusta saatavilla olevasta selvityksestä käy ilmi, että velkajärjestelyn ehdot eivät täyty.

Yksityishenkilön velkajärjestely voidaan myöntää, jos

1. velallinen on luonnollinen henkilö, jonka pääintressien keskus on Ruotsissa
2. velallinen ei pysty maksamaan velkojaan asianmukaisesti ja voidaan kaikki tapaukseen liittyvät tosiseikat huomioon ottaen olettaa, että tämä jatkuu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa (velallinen on katsottu maksukyvyttömäksi)
3. on kohtuullista tehdä näin velallisen henkilökohtaisen ja taloudellisen tilanteen perusteella.

Myöntämiselle on asetettu seuraavat rajoitukset:

1. Yksityishenkilön velkajärjestelyä ei voida myöntää, jos velallinen on liiketoimintakiellossa (*näringsförbud*).
2. Jos velallinen on elinkeinonharjoittaja, velkajärjestely voidaan myöntää vain, jos elinkeinotoiminnan tilanne voidaan helposti selvittää.
3. Jos velalliselle on aiemmin myönnetty velkajärjestely, uusi velkajärjestely voidaan myöntää vain, jos siihen on erityiset syyt.

Jos tehdään päätös yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamisesta, siitä on ilmoitettava heti virallisessa lehdessä *Post- och Inrikes Tidningar*. Päätöksestä on myös ilmoitettava tiedossa oleville velkojille viikon kuluessa sen julkistamisesta. Näissä ilmoituksissa kehoitetaan velkoja muun muassa esittämään yleensä kuukauden kuluessa julkistamispäivästä kirjallisesti velalliselle vaateensa ja antamaan niitä koskevat tarkat tiedot ja muut asian käsittelyn kannalta olennaiset tiedot sekä ilmoittamaan, mille pankkitilille maksut on suoritettava velkajärjestelyn aikana.

Velkajärjestelymenettelyn aloittamispäätöksestä voidaan valittaa kolmen viikon kuluessa päätöksestä.

Menettelyn aloittamispäätöksen jälkeen omaisuuden ulosmittaus (*utmätning*) saatavien kattamiseksi ei ole mahdollista, ennen kuin velkajärjestelykysymystä koskeva päätös on lainvoimainen. Tätä ei kuitenkaan sovelleta vaateisiin, jotka eivät kuulu velkajärjestelyyn piiriin. Tätä ei myöskään sovelleta, jos tuomioistuin päättää velkojan pyynnöstä, että ulosmittaus voidaan tehdä.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerausta koskevan hakemuksen voi tehdä velallinen. Jos hakemusta ei hylätä tai evätä aiheettomana, päätös yrityssaneerauksen aloittamisesta on tehtävä mahdollisimman pian. Hakemus voidaan evätä aiheettomana esimerkiksi silloin, jos siitä tai muusta saatavilla olevasta selvityksestä käy ilmi, että yrityssaneerauksen ehdot eivät täyty.

Yrityssaneeraus voidaan myöntää, jos

1. velallisen pääintressien keskus on Ruotsissa
2. velallinen ei pysty maksamaan velkojaan asianmukaisesti ja voidaan kaikki tapaukseen liittyvät tosiseikat huomioon ottaen olettaa, että tämä jatkuu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa (velallinen on katsottu maksukyvyttömäksi)
3. on kohtuullista tehdä näin velallisen henkilökohtaisen ja taloudellisen tilanteen perusteella.

Myöntämiselle on asetettu seuraavat rajoitukset:

1. Yrityssaneerausta ei voida myöntää, jos velallinen on liiketoimintakiellossa.
2. Yrityssaneerausta ei voida myöntää, jos velallinen on elinkeinonharjoittaja, joka on harjoittanut elinkeinotoimintaa vastuuttomalla tavalla.
3. Yrityssaneerausta ei voida myöntää, jos velallisella on maksuvaraa neljännesvuodessa alle seitsemäsosa sosiaalivakuutuskaaren (*socialförsäkringsbalken*) 2 luvun 6 ja 7 §:ssä säädetystä hintaperusmäärästä (*prisbasbeloppet*) (noin 6 300 Ruotsin kruunua vuonna 2016).
4. Jos velalliselle on aiemmin myönnetty yrityssaneeraus, uusi yrityssaneeraus voidaan myöntää vain, jos siihen on erityiset syyt.

Jos tehdään päätös yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta, siitä on ilmoitettava heti virallisessa lehdessä *Post- och Inrikes Tidningar*. Päätöksestä on myös ilmoitettava tiedossa oleville velkojille viikon kuluessa sen julkistamisesta. Näissä ilmoituksissa on pyydettyä velkoja muun muassa esittämään yleensä kuukauden kuluessa julkistamispäivästä kirjallisesti velalliselle vaateensa ja antamaan niitä koskevat tarkat tiedot ja muut asian käsittelyn kannalta olennaiset tiedot sekä ilmoittamaan, mille pankkitilille maksut on suoritettava yrityssaneerauksen aikana.

Yrityssaneerausmenettelyn aloittamispäätöksestä voidaan valittaa kolmen viikon kuluessa päätöksestä.

Menettelyn aloittamispäätöksen jälkeen ei voida ulosmitata mitään omaisuutta saatavien kattamiseksi, ennen kuin yrityssaneeraus kysymystä koskeva päätös on lainvoimainen. Tätä ei kuitenkaan sovelleta vaateisiin, jotka eivät kuulu yrityssaneerauksen piiriin. Tätä ei myöskään sovelleta, jos tuomioistuin päättää velkojan pyynnöstä, että ulosmittaus voidaan tehdä.

3 Mikä omaisuus kuuluu maksukyvyttömyysmenettelyn piiriin? Mikä on sellaisen omaisuuden asema, jonka velallinen on hankkinut tai saanut maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamisen jälkeen?

KONKURSSI

Konkurssipesään kuuluu kaikki omaisuus, joka kuului velalliselle konkurssipäätöksen julkaisuhetkellä tai joka kertyy velalliselle konkurssimenettelyn aikana ja joka voidaan periä maksuna saatavista, ellei velallisen tai minkä tahansa muun osapuolen heti konkurssimenettelyn aloittamispäätöksen jälkeen suorittamia oikeustoimia koskevissa erityisissä poikkeussäännöissä muuta määrätä. Siihen kuuluu myös omaisuus, joka voidaan siirtää konkurssipesään takaisinsaannin perusteella. Luonnollisiin henkilöihin sovelletaan myös erityisiä sääntöjä, jotka koskevat palkkaa ja muuta omaisuutta, jonka velallinen tarvitsee toimeentuloaan varten. Osan tästä omaisuudesta velallinen saa pitää.

YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerauksen selvittäjän on ilmoitettava kaikille tiedossa oleville velkojille yrityssaneerauspäätöksestä viikon kuluessa sen antamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä muun muassa alustava luettelo velallisen varoista ja veloista. Näin ollen menettely kattaa kaikki varat. On kuitenkin mainittava, että yrityssaneerauksessa voidaan päätyä julkiseen akordiin, mutta se ei ole pakollista.

Vaateisiin, jotka perustuvat velallisen yrityssaneerauksen aikana selvittäjän suostumuksella tekemiin sopimuksiin, liittyy yleinen etuoikeus (*allmän förmånsrätt*). Tällainen on esimerkiksi sopimus, joka koskee yrityksen rahoitusta ja joka on tehty yrityssaneerauksen selvittäjän suostumuksella yrityssaneerauksen aikana.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Yksityishenkilön velkajärjestelyn hyväksymispäätöksessä on määrättävä maksuohjelmasta. Maksuohjelma on viisivuotinen, ellei lyhyemmälle ohjelmalle ole painavia syitä. Maksuohjelma alkaa velkajärjestelyn hyväksymispäätöksen ajankohdasta. Koska velallinen aloittaa maksut menettelyn aloittamispäätöksestä lähtien, aika, jolloin on sovellettu aloittamispäätöstä, on yleensä vähennettävä maksuohjelman pituudesta.

Velallisen maksettava summa määräytyy niin, että velkajärjestely kohdistuu velallisen kaikkiin varoihin ja tuloihin, joista on ensin vähennetty velallisen ja hänen perheensä toimeentuloon varattava summa. Lisäksi voidaan tehdä varaus velkajärjestelyn ulkopuolisten saatavien suorittamista varten.

Jos velallisen taloudellinen tilanne paranee huomattavasti velkajärjestelypäätöksen jälkeen ennakoimattomien olosuhteiden seurauksena, velkojat ja velallinen voivat hakea päätöksen uudelleenarvointia.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneeraustapauksessa on laadittava maksuohjelma. Maksuohjelma on kolmivuotinen ja alkaa velkajärjestelyn hyväksymispäätöksen ajankohdasta.

Koska velallinen aloittaa maksut menettelyn aloittamispäätöksestä lähtien, aika, jolloin on sovellettu aloittamispäätöstä, on yleensä vähennettävä maksuohjelman pituudesta.

Velallisen maksettava summa määräytyy niin, että yrityssaneeraus kohdistuu velallisen kaikkiin varoihin ja tuloihin, joista on ensin vähennetty velallisen ja hänen perheensä toimeentuloon varattava summa. Lisäksi voidaan tehdä varaus yrityssaneerauksen ulkopuolisten saatavien suorittamista varten.

Jos velallisen taloudellinen tilanne paranee huomattavasti yrityssaneerauspäätöksen jälkeen ennakoimattomien olosuhteiden seurauksena, velkojat ja velallinen voivat hakea päätöksen uudelleenarvointia.

4 Millaiset ovat velallisen ja selvittäjän toimivaltasuhteet?

KONKURSSI

Kun konkurssipäätös on julistettu, konkurssipesään kuuluva omaisuus ei enää ole velallisen hallinnassa. Velallinen ei saa antaa mitään sitoumuksia, jotka voisivat toteutua konkurssin aikana. Tästä on joitakin poikkeuksia. Pesänhoitaja edustaa konkurssipesää konkurssimenettelyn aikana. Käräjäoikeus nimittää pesänhoitajan, jolla on oltava tehtävässä tarvittavaa tietämystä ja kokemusta ja jonka on oltava muillakin tavoin tehtävään sopiva. Pesänhoitajaksi ei voida nimittää henkilöä, joka työskentelee käräjäoikeudessa tai jolla on asiassa eturistiriita.

YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerauksen selvittäjällä on oltava tehtävässä tarvittavaa tietämystä ja kokemusta, hänellä on oltava velkojien luottamus ja hänen on oltava muillakin tavoin tehtävään sopiva.

Selvittäjä tutkii velallisen taloudellisen tilanteen ja laatii velallisen kanssa neuvotellen suunnitelman siitä, miten saneerauksen tavoitteet saavutetaan.

Suunnitelma toimitetaan tuomioistuimelle ja velkojille. Selvittäjä voi käyttää apunaan asiantuntijoita.

Velallisen on annettava selvittäjälle kaikki taloudellista tilannettaan koskevat tiedot, jotka ovat yrityssaneerauksen kannalta olennaisia. Velallisen on noudatettava selvittäjän ohjeita siitä, miten liiketoimintaa on harjoitettava. Velallinen ei voi suorittaa tiettyjä oikeustoimia ilman selvittäjän lupaa. Niitä ovat muun muassa ennen yrityssaneerauspäätöstä syntyneiden velkojen maksaminen, uusien sitoumusten antaminen ja velallisen liiketoiminnan kannalta merkittävän omaisuuden luovuttaminen tai panttaaminen. Vaikka velallinen ei täyttäisi näitä sitoumuksiaan, kyseinen oikeustoimi on kuitenkin pätevä.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Pesänhoitajaa ei nimitetä. Yksityishenkilön velkajärjestelyn aikana velallisen omaisuus pysyy hänen hallinnassaan.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Pesänhoitajaa ei nimitetä. Yrityssaneerauksen aikana velallisen omaisuus pysyy hänen hallinnassaan.

5 Mitkä ovat kuittauksen edellytykset?

KONKURSSI

Jos velkojalla on velalliselta saatava, joka voidaan vahvistaa konkurssissa, velkoja voi kuitata tämän saatavan sitä saatavaa vastaan, joka velallisella oli velkojalta, kun konkurssipäätöksestä ilmoitettiin. Tämä ei koske tilannetta, jossa kuittaus on jätetty konkurssin ulkopuolelle kyseisen saatavan luonteen vuoksi. Ehdollisille saataville on omat erityissääntönsä. Myös muun muassa hiljattain syntyneitä saatavia koskevat poikkeussäännökset (vastaavat suurelta osin takaisinsaantia konkurssipesään koskevia säännöksiä).

Rahoitusmarkkinoita koskevat erityissäännökset, joiden mukaan konkurssipesään ja velkoihin sovelletaan nettoutussopimuksia ja vastaavia muun muassa rahoitusvälineisiin liittyviä sopimuksia.

YRITYSSANEERAUS

Henkilö, jolla oli velalliselta saatavia silloin kun yrityssaneeraushakemus jätettiin, voi kuitata tämän saatavan sitä saatavaa vastaan, joka velallisella oli velkojalta tuona ajankohtana, vaikka saatava ei olisi erääntynyt maksettavaksi. Tämä ei koske tilannetta, jossa kuittaus on jätetty konkurssin ulkopuolelle kyseisen saatavan luonteen vuoksi tai muulla tavoin yrityssaneerauslain säännösten mukaisesti. Myös muun muassa hiljattain syntyneitä saatavia koskevat poikkeussäännökset (vastaavat suurelta osin takaisinsaantia konkurssipesään koskevia säännöksiä).

Rahoitusmarkkinoita koskevat erityissäännökset, joiden mukaan konkurssipesään ja niihin velkoihin, joiden saatavat kuuluvat julkisen akordin piiriin, sovelletaan nettoutussopimuksia ja vastaavia muun muassa rahoitusvälineisiin liittyviä sopimuksia.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Kuittausta koskevia erityissääntöjä ei ole.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Kuittausta koskevia erityissääntöjä ei ole.

6 Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on velallisen sopimussuhteisiin?

KONKURSSI

Konkurssilaissa (*konkurslagen*) ei ole yleisiä säännöksiä siitä, sitovatko velallisen tekemät sopimukset konkurssipesää. Periaatteessa konkurssipesä on itsenäinen oikeushenkilö eikä vastaa tällaisesta sopimuksesta johtuvista velvoitteista. Konkurssipesä voi täyttää velallisen tekemät sopimukset, jos se edistää pesänselvitystä. Tähän on yleensä saatava vastapuolen suostumus.

Muussa lainsäädännössä, kuten kauppalaissa (*köplagen*) ja arvopaperikauppalaissa (*lagen om handel med finansiella instrument*), on tätä koskevia erityissäännöksiä. Kauppalain mukaan konkurssipesä voi täyttää sopimuksen, jos jokin vastapuolista on asetettu konkurssiin. Vastapuoli voi pyytää konkurssipesää ilmoittamaan hyvissä ajoin, jos se haluaa täyttää sopimuksen.

YRITYSSANEERAUS

Jos velallisen vastapuolella oli ennen yrityssaneerauspäätöstä oikeus purkaa sopimus maksuihin tai suorituksiin jollain muulla tavalla liittyvien viivästymisten tai mahdollisten viivästymisten vuoksi, vastapuoli ei voi päätöksen tekemisen jälkeen purkaa sopimusta tämän viivästymisen vuoksi, jos velallinen pyytää hyvissä ajoin yrityssaneerauksen selvittäjän suostumuksella kyseisen sopimuksen täyttämistä. Velallisen on vastapuolen pyynnöstä ilmoitettava vastapuolelle hyvissä ajoin, onko sopimus täytettävä. Jos sopimus on täytettävä, sitä koskevat erityissäännöt. Myös kauppalaissa on erityissäännöksiä ja erityissääntöjä, jotka koskevat esimerkiksi työ Sopimuksia ja rahoitusvälineitä.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Ei ole olemassa erityisiä sääntöjä yksityishenkilön velkajärjestelyn vaikutuksista voimassa olevaan sopimukseen.

Katso myös kohta "Mitkä ovat maksukyvyyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset?".

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Ei ole olemassa erityisiä sääntöjä yrityssaneerauksen vaikutuksista voimassa olevaan sopimukseen.

Katso myös kohta "Mitkä ovat maksukyvyyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset?".

7 Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen (lukuun ottamatta vireillä olevaa oikeudenkäyntiä)?

KONKURSSI

Kun konkurssipäätös on julkistettu, konkurssipesään kuuluvaa omaisuutta ei yleensä voi ulosmitata (*utmåta*) maksuna velalliselle esitetyistä saatavista.

Tämä pätee automaattisesti siitä lähtien, kun konkurssi on aloitettu. Joitakin poikkeuksia sovelletaan saataviin, joilla on tietty etuoikeus. Tämän kiellon vastainen ulosmittaus (*utmätning*) on pätemätön. Omaisuus voidaan ulosmitata konkurssista riippumatta, jos saatavan osalta on kyseiseen omaisuuteen panttausoikeus (*panträtt*).

Jos ulosmittaus on tapahtunut ennen konkurssipäätöksestä ilmoittamista, ulosotto voi yleensä jatkua konkurssimenettelystä huolimatta. Tästä on joitakin poikkeuksia.

YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerauksen aikana velalliselle ei voida tehdä ulosmittausta tai mitään muutakaan ulosottoa. Tästä on poikkeuksia, kuten se, että velkojalla on panttausoikeus tai pidätys-oikeus (*retentionsrätt*) saatavansa perimiseksi. Virka-apua ei voida elinkeinonharjoittajien välistä osamaksukauppaa koskevan lain [lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.] mukaan antaa. Yrityssaneerauksen aikana ei voida tehdä päätöksiä takavarikoinnista (*kvarstad*) tai pidätys-oikeudesta (*betalningsåkring*).

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Menettelyn aloittamispäätöksen jälkeen ei voida ulosmitata mitään omaisuutta saatavien kattamiseksi, ennen kuin velkajärjestelykysymystä koskeva päätös on lainvoimainen. Tätä ei kuitenkaan sovelleta vaateisiin, jotka eivät kuulu velkajärjestelyn piiriin. Tätä ei myöskään sovelleta, jos tuomioistuin päättää velkojan pyynnöstä, että ulosmittaus voidaan tehdä.

Jos velallinen on asetettu konkurssiin, hakemus yksityishenkilön velkajärjestelyyn pääsystä raukeaa.

Jos hakemus julkista akordia koskevasta neuvottelusta otetaan käsiteltäväksi sen jälkeen, kun velallinen on hakeutunut velkajärjestelyyn, velkajärjestely on keskeytettävä. Jos akordi vahvistetaan, hakemus yksityishenkilön velkajärjestelyyn pääsystä raukeaa.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Menettelyn aloittamispäätöksen jälkeen ei voida ulosmitata mitään omaisuutta saatavien kattamiseksi, ennen kuin yrityssaneeraus-kysymystä koskeva päätös on lainvoimainen. Tätä ei kuitenkaan sovelleta vaateisiin, jotka eivät kuulu velkajärjestelyn piiriin. Tätä ei myöskään sovelleta, jos tuomioistuin päättää velkojan pyynnöstä, että ulosmittaus voidaan tehdä.

Jos velallinen on asetettu konkurssiin, hakemus yrityssaneeraukseen pääsystä raukeaa.

Jos hakemus julkista akordia koskevasta neuvottelusta otetaan käsiteltäväksi sen jälkeen, kun velallinen on hakeutunut yrityssaneeraukseen, yrityssaneeraus on keskeytettävä. Jos akordi vahvistetaan, hakemus yrityssaneeraukseen pääsystä raukeaa.

8 Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on sen vireilletulohetkellä käynnissä olevien oikeudenkäyntien jatkamiseen?

KONKURSSI

Jos velallisen ja toisen osapuolella välillä on vireillä oikeudenkäynti konkurssipesään kuuluvasta omaisuudesta, konkurssipesä voi jatkaa oikeudenkäyntiä velallisen sijasta. Jos konkurssipesä ei jatka oikeudenkäyntiä velallisen sijasta, kyseisen omaisuuden katsotaan kuuluvan konkurssipesän ulkopuolelle. Jos velallista vastaan on nostettu kanne saatavasta, joka voidaan vahvistaa konkurssimenettelyssä, konkurssipesä voi liittyä kanteeseen velallisen kanssa. Tätä menettelyä koskevia säännöksiä on muitakin.

YRITYSSANEERAUS

Saatavien periminen on periaatteessa kiellettyä yrityssaneerausmenettelyn aikana, mutta se ei estä velallisen ja toisen osapuolen välillä vireillä olevan oikeudenkäynnin jatkamista ja päättämistä.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Katso kohta "Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen?".

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Katso kohta "Mikä vaikutus maksukyvyyttömyysmenettelyllä on yksittäisen velkojan nostamaan kanteeseen?".

9 Mitkä keskeiset näkökohdat liittyvät velkojien osallistumiseen maksukyvyyttömyysmenettelyyn?

KONKURSSI

Velkojilla ei ole virallista roolia konkurssimenettelyssä. Pesänhoitajan on kuitenkin tärkeämissä kysymyksissä kuultava velkojia, joita konkurssi erityisesti koskee, jos sille ei ole estettä. Velkojilla on myös oikeus saada pesänhoitajalta tietoja ja osallistua esimerkiksi valanvannomisistuntoon. Velkoja voi vaatia, että nimitetään edunvalvoja (*granskningsman*), joka valvoo konkurssipesän hallintaa velkojan puolesta.

YRITYSSANEERAUS

Kun tuomioistuin antaa myönteisen päätöksen yrityssaneerauksesta, sen on vahvistettava tuomioistuimessa pidettävän velkojainkokouksen päivämäärä.

Kokous on järjestettävä kolmen viikon kuluessa yrityssaneeraus-päätöksestä tai mahdollisimman pian sen jälkeen, jos tämän määräajan noudattaminen ei ole mahdollista.

Velkojainkokouksessa velkojilla on mahdollisuus ilmaista näkemyksensä siitä, pitäisikö yrityssaneerausta jatkaa. Jos joku velkojista sitä vaatii, tuomioistuimen on nimitettävä velkojista koostuva velkojatoimikunta. Toimikunnassa voi olla enintään kolme jäsentä. Joissakin tapauksissa myös työntekijöillä on oikeus nimittää edustajansa toimikunnan jäseneksi. Tuomioistuin voi nimittää toimikuntaan erityisistä syistä lisäjäseniä. Yrityssaneerauksen selvittäjän on kuultava velkojatoimikuntaa tärkeissä asioissa, jos sille ei ole estettä.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Katso kohta "Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?".

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

10 Millä tavoin selvittäjä voi käyttää tai luovuttaa pesän omaisuutta?

KONKURSSI

Konkurssin aikana yrityksen varat muodostavat konkurssipesän, jota hallinnoidaan velkojien lukuun (ks. edellä). Konkurssipesää hoitaa yksi tai useampi pesänhoitaja. Yleensä konkurssipesän omaisuus on myytävä niin pian kuin se on kohtuudella mahdollista. Jos velallinen on harjoittanut liiketoimintaa, pesänhoitaja voi tietyissä olosuhteissa jatkaa liiketoimintaa konkurssipesän puolesta.

YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerauksen aikana velallinen hallitsee omaisuuttaan.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Pesänhoitajaa ei nimitetä.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Pesänhoitajaa ei nimitetä.

11 Mille saataville voidaan vaatia maksua maksukyvttömyysmenettelyn piiriin kuuluvasta omaisuudesta ja mikä on maksukyvttömyysmenettelyn alkamisen jälkeen syntyneiden saatavien asema?

KONKURSSI

Ruotsissa konkurssit voidaan jakaa kahteen luokkaan: konkursseihin, joihin ei liity valvontamenettelyä (*bevakningsförfarande*), ja konkursseihin, joihin liittyy valvontamenettely. Valvontamenettelyä ei sovelleta, jos ei muuta määrätä. Tämä johtuu siitä, että velkojat, joilla ei ole etuoikeutta, eivät yleensä saa konkurssissa mitään. Käräjäoikeus voi päättää valvontamenettelyn soveltamisesta pesänhoitajan pyynnöstä. Valvontamenettelyä on sovellettava, jos voidaan olettaa, että etuoikeudettomia saatavia maksetaan osittain konkurssimenettelyssä tehtävässä jaossa. Jos päätetään, että valvontamenettelyä on sovellettava, velkojan on valvottava saatavansa eli ilmoitettava se kirjallisesti pesänhoitajalle, jotta se otettaisiin huomioon jaossa. Myös etuoikeutta koskeva vaatimus on ilmoitettava kirjallisesti. Jos velkojalla on panttioikeus tai pidätys-oikeus omaisuuteen, saatavaa ei kuitenkaan tarvitse erikseen ilmoittaa, jotta velkojalla olisi oikeus saada maksu kyseisestä omaisuudesta.

Jos velallinen menettää oikeuden hallita omaisuuttaan, hän ei voi antaa mitään sitoumuksia, jotka voitaisiin saattaa voimaan konkurssimenettelyn aikana.

Jos velallinen antaa tai hankkii sitoumuksia konkurssimenettelyn alkamisen jälkeen, näitä sitoumuksia ei yleensä voida valvoa konkurssin aikana.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan velallinen voi joissakin tapauksissa hallita tiettyä omaisuutta, jos pesänhoitaja nimenomaan ei esitä sitä koskevia vaatimuksia.

Konkurssipesä, jota pesänhoitaja edustaa, voi ottaa oikeuksia tai vastuita esimerkiksi tekemällä sopimuksen. Nämä aiheuttavat saatavia itse konkurssipesälle eli massasaatavia (*massafordringar*). Periaatteessa massasaatavilla on tavallisiin konkurssisaataviin (*konkursfordringar*) nähden etuoikeus. Pesänhoitajan palkkio ja muut vastaavat velat [joita kutsutaan konkurssikustannuksiksi (*konkurskostnader*)] on kuitenkin maksettava konkurssipesästä ennen muita pesään syntyneitä velkoja. Jos konkurssikustannuksia ei voida maksaa konkurssipesästä, valtion on yleensä maksettava ne. Periaatteessa konkurssivelkojen saatavat suoritetaan vasta sen jälkeen kun konkurssikustannukset ja massasaatavat on suoritettu.

YRITYSSANEERAUS

Saatavista ilmoittamisesta yrityssaneerauksen yhteydessä ei ole mitään yleissääntöjä. Yrityssaneerauksessa tuomioistuin voi kuitenkin velallisen pyynnöstä päättää sallia neuvottelut julkisesta akordista (*offentligt ackord*). Velkoja voi joutua ilmoittamaan saatavansa akordineuvotteluissa (ks. jäljempänä).

Akordineuvotteluihin voivat osallistua vain ne velkojat, joiden saatavat ovat syntyneet ennen yrityssaneerauksen hakemista. Kaikki velkojat eivät kuitenkaan osallistu näihin neuvotteluihin: esimerkiksi velkoja, jonka saatava voidaan kattaa kuittaamalla tai jonka saatavalla on etuoikeus, ei osallistu niihin.

Yrityssaneerauksen selvittäjä laatii luettelon konkurssipesän varoista ja veloista. Jos henkilö, jonka saatava ei ole pesäluettelossa tai jota ei ole myöhemminkään vahvistettu, haluaa osallistua akordineuvotteluihin, hänen on ilmoitettava saatavansa kirjallisesti selvittäjälle viimeistään viikkoa ennen velkojainkokousta.

Saataviin, jotka perustuvat velallisen selvittäjän suostumuksella yrityssaneerauksen aikana tekemiin sopimuksiin, liittyy yleensä etuoikeus.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Yksityishenkilön velkajärjestely kattaa lähtökohtaisesti kaikki velalliseen kohdistuvat rahamääräiset saatavat, jotka ovat syntyneet ennen aloittamispäätöksen ilmoittamista. Siksi velkojen olisi ilmoitettava saatavansa, jotka ovat syntyneet ennen aloittamispäätöstä ja jotka velkajärjestely kattaa, koska muussa tapauksessa on vaarana, että velallinen vapautetaan velvollisuudesta maksaa kyseinen velka (ks. kohta "Mitkä ovat maksukyvttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset?").

Yksityishenkilön velkajärjestely ei kuitenkaan kata seuraavia:

1. *Elatusapusaatavaa, jos elatukseen oikeutetun oikeus elatusapuun ei ole siirtynyt sosiaalivakuutustoimistolle (Försäkringskassan) tai ulkomaiselle julkiselle elimelle.*
2. *Saatavaa, jonka perusteella velkojalla on panttioikeus tai muu etuoikeuslain [förmånsrättslagen (1970:979)] 6 §:n 7 momentin mukainen etuoikeus tai pidätys-oikeus, jos vakuus riittää saatavan suorittamiseen.*
3. *Saatavaa, jonka perusteella velkoja on saanut etuoikeuslain 8 §:n mukaisen etuoikeuden ennen aloittamispäätöksestä ilmoittamista, kun on kyse omaisuudesta, jota koskeva saatava on pantava täytäntöön.*
4. *Saatavaa, joka ei ole erääntynyt maksettavaksi ja jonka ehtona on velkojan vastasuorite.*
5. *Saatavaa, joka on kiistanalainen.*

Jos saatava on ehdollinen, sen summaa ei ole määritetty tai se ei ole erääntynyt maksettavaksi, voidaan päättää, että se jätetään velkajärjestelyn ulkopuolelle. Jos saatavan voidaan olettaa olevan perusteeton, on päätettävä, että velkajärjestely ei kata sitä.

Velkajärjestely ei kata saatavia, jotka ovat syntyneet aloittamispäätöksen jälkeen.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneeraus kattaa lähtökohtaisesti kaikki velalliseen kohdistuvat rahamääräiset saatavat, jotka ovat syntyneet ennen aloittamispäätöksen julkistamista. Siksi velkojen olisi ilmoitettava saatavansa, jotka ovat syntyneet ennen aloittamispäätöstä ja jotka yrityssaneeraus kattaa, koska muussa tapauksessa on vaarana, että velallinen vapautetaan velvollisuudesta maksaa kyseinen velka (ks. kohta "Mitkä ovat maksukyvttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset?").

Yrityssaneeraus ei kuitenkaan kata seuraavia:

1. *Elatusapusaatavaa, jos elatukseen oikeutetun oikeus elatusapuun ei ole siirtynyt sosiaalivakuutustoimistolle tai ulkomaiselle julkiselle elimelle.*
2. *Saatavaa, jonka perusteella velkojalla on etuoikeuslain [förmånsrättslagen (1970:979)] 5 §:n mukainen etuoikeus, jos vakuus riittää saatavan suorittamiseen.*
3. *Saatavaa, jonka perusteella velkojalla on panttioikeus tai muu etuoikeuslain 6 §:n 7 momentin mukainen etuoikeus tai pidätys-oikeus, jos vakuus riittää saatavan suorittamiseen.*
4. *Saatavaa, jonka perusteella velkoja on saanut etuoikeuslain 8 §:n mukaisen etuoikeuden ennen aloittamispäätöksestä ilmoittamista, kun on kyse omaisuudesta, jota koskeva saatava on pantava täytäntöön.*
5. *Saatavaa, joka ei ole erääntynyt maksettavaksi ja jonka ehtona on velkojan vastasuorite.*
6. *Saatavaa, joka on kiistanalainen.*

Jos saatava on ehdollinen, sen summaa ei ole määritetty tai se ei ole erääntynyt maksettavaksi, voidaan päättää, että se jätetään yrityssaneerauksen ulkopuolelle. Jos saatavan voidaan olettaa olevan perusteeton, on päätettävä, että yrityssaneeraus ei kata sitä.

Yrityssaneeraus ei kata saatavia, jotka ovat syntyneet aloittamispäätöksen jälkeen.

12 Mitä sääntöjä sovelletaan saatavien ilmoittamiseen, todistamiseen ja hyväksymiseen?

KONKURSSI

Konkurssissa pannaan yleensä täytäntöön vain saatavat, jotka ovat syntyneet ennen konkurssipäätöksen tiedoksiantamista. Saatava voidaan panna täytäntöön konkurssissa, vaikka se olisi ehdollinen tai ei olisi erääntynyt maksettavaksi.

Niissä tapauksissa, joissa ei sovelleta valvontamenettelyä, ei ole myöskään erityisiä sääntöjä siitä, millä tavoin velkojan on ilmoitettava saatavastaan. Jos konkurssissa ei sovelleta valvontamenettelyä, pesänhoitajan on omasta aloitteestaan varmistettava, että saatavista, joihin liittyy etuoikeus, maksetaan jaossa asiaankuuluva osuus. Periaatteessa mikään ei estä velkojaa saattamasta voimaan saatavaansa ilman erityisiä muotovaatimuksia siihen asti, kun ehdotettua jakoa voi vastustaa.

Jos voidaan olettaa, että varat riittävät maksuihin myös etuoikeudettomille velkojille, on toteutettava valvontamenettely (ks. valvontamenettelyä koskeva kohta edellä). Jos käräjäoikeus päättää, että saatavat on ilmoitettava kirjallisesti, se asettaa valvontamenettelylle 4–10 viikon aikarajan. Päätös valvontamenettelystä annetaan tiedoksi. Velkojen on ilmoitettava saatavansa kirjallisesti määrätyn ajan kuluessa. Jos velkojalla on omaisuuden panttioikeus tai pidätysoikeus, velkaa ei tarvitse ilmoittaa tämän menettelyn yhteydessä maksun saamiseksi omaisuudesta. Jos valvontamenettely on toteutettu ja velkoja haluaa esittää saatavan tai käyttää panttioikeutta valvonta-ajan päättymisen jälkeen, hän voi tehdä sen nk. jälkivalvontana (*efterbevakning*). Tämä on tehtävä viimeistään päivänä, jona pesänhoitaja esittää jakoehdotuksen jaosta, eli ennen kuin ehdotus esitetään käräjäoikeudelle ja annetaan tiedoksi. Jos velkoja ei valvo saatavaansa, hän menettää mahdollisuuden saada maksu jakopäätöksen kattamista varoista. Tämän jälkeen velkoja voi periaatteessa saada maksun saatavastaan vain, jos käyttöön tulee uusia varoja (*efterutdelning*).

YRITYSSANEERAUS

Kuten aiemmin mainittiin, velkojilla ei ole mitään yleistä velvollisuutta esittää saatavia yrityssaneerauksessa, mutta velkoja voi joutua ilmoittamaan saatavansa akordineuvotteluissa. Yrityssaneerauksen selvittäjän on laadittava yrityssaneeraussuunnitelma, jossa yleensä esitetään, miten velallisen yrityksen taloudellinen tilanne voidaan ratkaista ja miten sen operatiivista tulosta olisi parannettava. Suunnitelman sisältöä voidaan kuitenkin yksittäisissä tapauksissa muuttaa olosuhteiden mukaan.

Yrityssaneeraus voi tietyissä olosuhteissa päättyä julkiseen akordiin. Akordineuvottelupyynnön esittää velallinen.

Akordineuvottelupyynnössä on esitettävä akordiehdotus, jossa ilmoitetaan, miten paljon velallinen tarjoutuu maksamaan ja milloin ja onko akordista annettu vakuuksia ja jos on, mistä ne koostuvat. Pyyntöön on liitettävä luettelo pesän varoista ja veloista.

Jos tuomioistuin ottaa akordineuvottelupyynnön käsiteltäväksi, sen on annettava neuvotteluja koskeva päätöksensä välittömästi. Samanaikaisesti tuomioistuimen on määrättävä velkojen kokouspäivä oikeudessa, laadittava kutsu kokoukseen ja annettava päätös tiedoksi.

Velallinen, yrityssaneerauksen selvittäjä ja velkojat voivat vastustaa akordin kattamaa saatavaa. Sitä, miten akordineuvotteluihin voi osallistua pesäluetteloon kuulumattomalla saatavalla, koskevat erityiset säännöt.

Akordineuvotteluihin voivat osallistua vain ne velkojat, joiden saatavat ovat syntyneet ennen yrityssaneerauksen hakemista. Velkojat, joiden saatava voidaan hoitaa kuittaamalla tai joiden saatavilla on etuoikeus, eivät osallistu neuvotteluihin. Myöskään velkojat, jotka olisivat olleet konkurssitilanteessa oikeutettuja maksuun vasta muiden velkojen jälkeen, eivät osallistu neuvotteluihin, elleivät muut neuvotteluihin osallistuvat velkojat suostu siihen.

Velallisen on kenen tahansa velkojan pyynnöstä vahvistettava pesäluettelo valalla.

Velkojat äänestävät ehdotetusta akordista velkojainkokouksessa. Akordiehdotus, joka kattaa vähintään 50 prosenttia saatavien summasta, katsotaan velkojen hyväksymäksi, jos kolme viidesosaa heistä äänestää sen puolesta ja heidän saataviensa osuus kaikista äänioikeutetuista saatavista on kolme viidesosaa. Jos prosenttiosuus on pienempi, akordiehdotus hyväksytään, jos kolme neljäsosaa äänestäjistä puoltaa sitä ja heidän saataviensa osuus kaikista äänioikeutetuista saatavista on kolme neljäsosaa.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Päätös yksityishenkilön velkajärjestelyn aloittamisesta on julkaistava välittömästi virallisessa lehdessä *Post- och Inrikes Tidningar*. Päätöksestä on myös ilmoitettava tiedossa oleville velkojille viikon kuluessa sen julkistamisesta. Näissä ilmoituksissa on kehotettava velkoja muun muassa esittämään vaateensa velalliselle kirjallisesti yleensä kuukauden kuluessa julkistamispäivästä ja antamaan niitä koskevat tarkat tiedot ja muut asian käsittelyn kannalta olennaiset tiedot sekä ilmoittamaan, mille pankkitilille velkajärjestelyyn liittyvät maksut on suoritettava.

Kun aloittamispäätöksen jälkeen on kerätty riittävästi tietoja, laaditaan velkajärjestelyehdotus. Se lähetetään kaikille tiedossa oleville velkojille, joiden saatavat ehdotus kattaa. Sen mukana lähetetään pyyntö esittää huomautuksia tietyn ajan kuluessa. Jos velkoja ei esitä huomautuksia, se ei estä tekemästä päätöstä velkajärjestelyn hyväksymisestä.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Päätös yrityssaneerausmenettelyn aloittamisesta on julkaistava välittömästi virallisessa lehdessä *Post- och Inrikes Tidningar*. Päätöksestä on myös ilmoitettava tiedossa oleville velkojille viikon kuluessa sen julkistamisesta. Näissä ilmoituksissa on kehotettava velkoja muun muassa esittämään vaateensa velalliselle kirjallisesti yleensä kuukauden kuluessa julkistamispäivästä ja antamaan niitä koskevat tarkat tiedot ja muut asian käsittelyn kannalta olennaiset tiedot sekä ilmoittamaan, mille pankkitilille yrityssaneeraukseen liittyvät maksut on suoritettava.

Kun aloittamispäätöksen jälkeen on kerätty riittävästi tietoja, laaditaan yrityssaneerausehdotus. Se lähetetään kaikille tiedossa oleville velkojille, joiden saatavat ehdotus kattaa. Sen mukana lähetetään pyyntö esittää huomautuksia tietyn ajan kuluessa. Jos velkoja ei esitä huomautuksia, se ei estä tekemästä päätöstä yrityssaneerauksen hyväksymisestä.

13 Mitä sääntöjä sovelletaan omaisuuden myynnistä kertyneiden varojen jakamiseen? Mikä on velkojen maksunsaantijärjestys ja oikeuksien etusijajärjestys?

KONKURSSI

Jos konkurssipesän varat eivät riitä konkurssikustannusten ja massavelkojen maksamiseen, konkurssi on jätettävä sillensä (ks. konkurssikustannuksia ja massavelkoja koskeva kohta edellä). Jos konkurssi jätetään sillensä (*avskrivas*), velkojille ei periaatteessa jaeta mitään.

Jos konkurssia ei jätetä sillensä, konkurssipesän varat, joita ei käytetä konkurssikustannusten ja massavelan maksamiseen, jaetaan velkojen kesken. Tämä jako on periaatteessa tehtävä etuoikeuslain mukaisesti.

Etuoikeuslaki säätelee velkojen keskinäisiä oikeuksia saada maksut konkurssitilanteessa. Seuraavassa esitetään joitakin etuoikeuslakia koskevia yleisiä tietoja.

Etuoikeus maksuun on joko erityinen tai yleinen. Erityinen etuoikeus koskee tiettyä omaisuutta [esimerkiksi kiinteän omaisuuden panttioikeus, pidätysoikeus tai kiinnitys (*inteckning*)]. Yleinen etuoikeus koskee kaikkea velallisen konkurssipesän omaisuutta (kuten velkojille velallisen konkurssiin asettamisesta aiheutuneet kustannukset ja yrityssaneerauksen selvittäjän palkkio, jos konkurssia on edeltänyt yrityssaneeraus). Erityinen etuoikeus on etusijalla yleiseen etuoikeuteen nähden. Saatavilla, joihin ei liity etuoikeutta, on samat oikeudet suhteessa toisiinsa. Sopimuksella voidaan myös määrätä, että velkoja on oikeutettu maksuun vasta kaikkien muiden velkojen saatavien suorittamisen jälkeen (viimesijainen saatava, *efterställd fordran*).

Etuoikeus säilyy, vaikka saatava siirrettäisiin tai ulosmitattaisiin tai se siirtyisi muulla tavalla toiselle osapuolelle.

Jos saatavaan liittyy erityinen etuoikeus suhteessa tiettyyn omaisuuteen, mutta kyseinen omaisuus ei riitä kattamaan sitä, loppusaatavaa käsitellään etuoikeudettomana saatavana.

YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerauksessa ei tehdä jakoa, ellei se pääty julkiseen akordiin.

Julkinen akordi voi tarkoittaa sitä, että saatavia vähennetään ja maksetaan tietyllä tavalla. Akordissa kaikille velkojille on annettava samat oikeudet ja vähintään 25 prosenttia saatavasummasta, paitsi jos kaikki tiedossa olevat velkojat hyväksyvät pienemmän prosenttiosuuden tai on erityisiä syitä hyväksyä pienempi prosenttiosuus. Määrätty vähimmäisjako-osuus on maksettava vuoden kuluessa akordin hyväksymisestä, paitsi jos kaikki tiedossa olevat velkojat hyväksyvät pidemmän maksuajan. Akordi voi tarkoittaa myös sitä, että velalliselle annetaan vain lykkäystä maksuista tai muu erityinen lievennys.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Kaikilla yksityishenkilön velkajärjestelyn kattamilla saatavilla on sama etuoikeusasema. Saatavalle voidaan kuitenkin antaa kyseisen velkojan suostumuksella vähemmän suotuisat oikeudet tai se voidaan suorittaa ennen muita saatavia, jos jaossa käytettävissä oleva summa on pieni ja on kohtuullista tehdä niin velkojen suuruusluokan ja muiden olosuhteiden vuoksi.

Saatavia koskevat määräykset vahvistetaan päätöksessä, jossa velkajärjestely myönnetään.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Kaikilla yrityssaneerauksen kattamilla saatavilla on sama etuoikeusasema. Saatavalle voidaan kuitenkin antaa kyseisen velkojan suostumuksella vähemmän suotuisat oikeudet tai se voidaan suorittaa ennen muita saatavia, jos jaossa käytettävissä oleva summa on pieni ja on kohtuullista tehdä niin velkojen suuruusluokan ja muiden olosuhteiden vuoksi.

Saatavia koskevat määräykset vahvistetaan päätöksessä, jossa yrityssaneeraus myönnetään.

14 Mitkä ovat maksukyvyttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset (erityisesti sovinnon osalta)?

KONKURSSI

Jos velallinen sopii velkojensa maksamisesta tai on tehnyt velkojien kanssa jonkin muun sopimuksen (vapaaehtoisen sopimuksen, *frivillig uppgörelse*), käräjäoikeuden on päätettävä konkurssin keskeyttämisestä. Jos konkurssissa toteutetaan valvontamenettely, konkurssi voidaan päättää myös akordin hyväksyvällä päätöksellä (*ackord i konkurs*). Muissa tapauksissa konkurssi päätetään jättämällä se sillessä (*avskrivning*, jos varat eivät riitä kaikkien konkurssikustannusten ja massasaatavien maksamiseen), tai jakamalla varat velkojille.

Konkurssi ei vapauta luonnollista henkilöä velvollisuudesta maksaa velkansa (yksityishenkilön velkajärjestelyn säännöt ovat erilaiset). Siksi maksamattomat velat säilyvät konkurssin jälkeenkin (mutta ei silloin, jos vapaaehtoinen sopimus tai akordi kattaa ne).

Oikeushenkilö puretaan konkurssin jälkeen (tämä säädetään yhtiöoikeudessa). Tämä tarkoittaa, että periaatteessa velkojat eivät voi vaatia jäljellä olevia saatavia oikeushenkilöltä konkurssin jälkeen.

YRITYSSANEERAUS

Jos päädytään julkiseen akordiin, se sitoo kaikkia sekä tiedossa olevia että tuntemattomia velkojia, joilla on oikeus osallistua akordineuvotteluihin. Velkoja, jolla olisi konkurssitilanteessa ollut oikeus saada maksu vasta muiden velkojien jälkeen, menettää oikeutensa saada maksu velalliselta, elleivät kaikki velkojat, joilla on oikeus osallistua akordineuvotteluihin, saa täyttää hyvitystä akordin kautta. Velkojaa, jolla on etuoikeus tietyn omaisuuden suhteen, sitoo akordi sen summan osalta, jota ei voida ottaa omaisuudesta.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Päätös yksityishenkilön velkajärjestelystä vapauttaa velallisen velvollisuudesta maksaa velkajärjestelyn kattamat velat siltä osin kuin niiden määrää alennetaan. Velkajärjestely vapauttaa velallisen myös vastuusta maksaa velat, joita ei ole ilmoitettu tämän asian käsittelyä varten, elleivät ne ole velkoja, jotka eivät voi kuulua velkajärjestelyn piiriin.

Velkajärjestely tarkoittaa, että oikeutta korkoihin tai viivästysmaksuihin velkajärjestelyn kattamista saatavista ei ole aloittamispäätöksen ilmoittamisen jälkeiseltä ajalta.

Velkajärjestely ei vaikuta velallisen oikeuksiin suhteessa takaajaan tai kehenkään muuhun, joka on velallisen lisäksi vastuussa kyseisestä velasta.

Yksityishenkilön velkajärjestelyn hyväksymispäätöksessä on määrättävä maksuohjelmasta. Maksuohjelma on viisivuotinen, ellei lyhyemmälle ohjelmalle ole painavia syitä. Maksuohjelma alkaa velkajärjestelyn hyväksymispäätöksen ajankohdasta. Kun maksuohjelman päättymispäivä määrätään, aika, jona prosessin aloittamispäätöstä on sovellettu, vähennetään yleensä ohjelman kestoajasta, ellei velallisen aloittamispäätöksen jälkeisten toimien vuoksi ole perusteita vähentää lyhyempi aika.

Velkajärjestelypäätöstä voidaan muuttaa tai se voidaan peruuttaa tietyin edellytyksin. Velkajärjestelypäätös voidaan peruuttaa tai sitä voidaan muuttaa 6 ja 7 kohdissa mainituissa tapauksissa, jos velkoja, jonka saatavan yrityssaneeraus kattaa, pyytää sitä ja

1. velallinen on ollut velkojaa kohtaan epärehellinen
2. velallinen on tietoisesti vaikeuttanut konkurssimenettelyä tai täytäntöönpanotoimenpidettä
3. velallinen on salassa suosinut tiettyä velkojaa voidakseen vaikuttaa velkajärjestelyyn liittyvään päätökseen
4. velallinen on tietoisesti antanut virheellistä tietoa velkajärjestelyhakemuksessaan tai muussa tapauksen käsittelyvaiheessa velallisen haitaksi
5. velallinen on antanut virheellistä tietoa, mikä on johtanut velkajärjestelyn kattamia veroja tai maksuja koskevaan viranomaisen päätökseen, tai ei ole antanut tietoja pyydettyä, mikä on johtanut virheellisen päätöksen tekemiseen tai päätöksen tekemättä jättämiseen
6. velallinen ei ole noudattanut maksuohjelmaa vaan on poikennut siitä huomattavasti
7. velallisen taloudellinen tilanne on parantunut merkittävästi velkajärjestelypäätöksen jälkeen, ja se johtuu olosuhteista, joita ei voitu ennakoida päätöstä tehtäessä.

Tapauksissa, joita tarkoitetaan 7 kohdassa, hakemus on jätettävä viiden vuoden kuluessa aloittamispäätöksestä, tai jos maksuohjelma päättyy myöhemmin, viimeistään ohjelman päättymispäivänä. Jos velkajärjestelypäätöstä muutetaan, maksuohjelman kestoksi voidaan määrätä enintään seitsemän vuotta.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Päätös yrityssaneerauksesta vapauttaa velallisen velvollisuudesta maksaa yrityssaneerauksen piiriin kuuluvat velat siltä osin kuin niiden määrää alennetaan. Yrityssaneeraus vapauttaa velallisen myös vastuusta maksaa velat, joita ei ole ilmoitettu tämän asian käsittelyä varten, elleivät ne ole velkoja, jotka eivät voi kuulua yrityssaneerauksen piiriin.

Yrityssaneeraus tarkoittaa, että oikeutta korkoihin tai viivästysmaksuihin yrityssaneerauksen kattamista saatavista ei ole aloittamispäätöksen ilmoittamisen jälkeiseltä ajalta.

Yrityssaneeraus ei vaikuta velallisen oikeuksiin suhteessa takaajaan tai kehenkään muuhun, joka on velallisen lisäksi vastuussa kyseisestä velasta.

Yrityssaneerauksen hyväksymispäätöksessä on määrättävä maksuohjelmasta. Maksuohjelma on kolmivuotinen. Se alkaa yrityssaneerauksen hyväksymispäätöksen ajankohdasta.

Yrityssaneerauspäätöstä voidaan muuttaa tai se voidaan peruuttaa tietyin edellytyksin. Yrityssaneerauspäätös voidaan peruuttaa tai sitä voidaan muuttaa 6 ja 7 kohdissa mainituissa tapauksissa, jos velkoja, jonka saatava kuuluu yrityssaneerauksen piiriin, pyytää sitä ja

1. velallinen on ollut velkojaa kohtaan epärehellinen
2. velallinen on tietoisesti vaikeuttanut konkurssimenettelyä tai täytäntöönpanotoimenpidettä

3. velallinen on salassa suosinut tiettyä velkojaa voidakseen vaikuttaa yrityssaneeraukseen liittyvään päätökseen
4. velallinen on tietoisesti antanut virheellistä tietoa yrityssaneeraushakemuksessaan tai muussa tapauksen käsittelyvaiheessa velallisen haitaksi
5. velallinen on antanut virheellistä tietoa, mikä on johtanut yrityssaneerauksen piiriin kuuluvia veroja tai maksuja koskevaan viranomaisen päätökseen, tai ei ole antanut tietoja pyydettyä, mikä on johtanut virheellisen päätöksen tekemiseen tai päätöksen tekemättä jättämiseen
6. velallinen ei ole noudattanut maksuohjelmaa vaan on poikennut siitä huomattavasti
7. velallisen taloudellinen tilanne on parantunut huomattavasti yrityssaneeraus päätöksen jälkeen.

Tapauksissa, joita tarkoitetaan 7 kohdassa, hakemus on jätettävä kolmen vuoden kuluessa aloittamispäätöksestä, tai jos maksuohjelma päättyi myöhemmin, viimeistään ohjelman päättymispäivänä. Jos yrityssaneeraus päätöstä muutetaan, maksuohjelman kestoksi voidaan määrätä enintään viisi vuotta.

15 Mitkä ovat velkojen oikeudet maksukyvttömyysmenettelyn päättymisen jälkeen?

KONKURSSI

Kuten edellä todettiin, konkurssi ei vapauta luonnollista henkilöä vastuusta maksaa velkansa, kun taas oikeushenkilö puretaan konkurssin jälkeen.

Jos varoja saataisiin käyttöön jakoa varten konkurssin jälkeen, sovelletaan jälkikäteen tehtävää jakoa koskevaa säännöstä (*efterutdelning*).

YRITYSSANEERAUS

Julkisen akordin vaikutuksia selitetään edellä. Jos julkiseen akordiin ei ole päädytty eikä velallinen ole tehnyt velkojen kanssa vapaaehtoisia tai muuta sopimusta, saatavat jäävät yrityssaneerauksen päättymisen jälkeen avoimiksi.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Velkoja voi tietyissä olosuhteissa pyytää arvioimaan velkajärjestelyn uudelleen sen jälkeen, kun velallinen on saanut maksuohjelman päätökseen. Katso kohta "Mitkä ovat maksukyvttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset?".

YRITYSSANEERUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Velkoja voi tietyissä olosuhteissa pyytää arvioimaan yrityssaneerauksen uudelleen sen jälkeen, kun velallinen on saanut maksuohjelman päätökseen. Katso kohta "Mitkä ovat maksukyvttömyysmenettelyn päättämisen edellytykset ja vaikutukset?".

16 Kuka vastaa maksukyvttömyysmenettelyn kustannuksista?

KONKURSSI

Pesänhoitajan palkkio ja muut vastaavat velat (konkurssikustannukset) sekä muut konkurssipesän aiheuttamat velat (massavelat) on otettava konkurssipesästä, ennen kuin mitään jaetaan velkojille. Konkurssikustannukset puolestaan ovat etusijalla muihin pesään kohdistuviin saataviin nähden. Jos konkurssikustannuksia ei voida maksaa konkurssipesästä, ne maksaa yleensä valtio.

YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerauksen selvittäjä (ja valvoja, jos sellainen on) on oikeutettu saamaan korvauksen työstään ja tehtävänsä suorittamisesta aiheutuneista menoista. Heidän palkkionsa ei saa olla suurempi kuin mitä voidaan katsoa kohtuulliseksi korvaukseksi tehtävästä. Tuomioistuimien arvioi yrityssaneerauksen selvittäjän tai velallisen pyynnöstä selvittäjän oikeuden korvaukseen. Myös velkoja, jonka saatavan kattaa akordi, voi pyytää tällaista arviointia akordin täytäntöönpanon päättymiseen asti. Velallisen on maksettava tuomioistuimen kustannukset sekä korvaus yrityssaneerauksen selvittäjälle ja valvojalle.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Yksityishenkilön velkajärjestelyssä velallinen yleensä suorittaa maksut kruununvoudin virastolle, joka siirtää sitten rahat velkojille. Kruununvoudin virasto perii velalliselta vuosimaksun tämän maksujen hoitamisesta.

YRITYSSANEERUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Yrityssaneerauksessa velallinen yleensä suorittaa maksut kruununvoudin virastolle, joka siirtää sitten rahat velkojille. Kruununvoudin virasto perii velalliselta vuosimaksun tämän maksujen hoitamisesta.

17 Mitkä ovat velkoja vahingoittavien oikeustoimien mitättömyyttä, pätemättömyyttä ja peräyttämistä koskevat säännöt?

KONKURSSI

Takaisinsaantia konkurssipesään (*återvinning till konkursbo*) koskevat säännöt sisältyvät konkurssilakiin. Takaisinsaantisäännöissä vahvistettujen ajanjaksojen laskemisessa käytettävä viitepäivä on yleensä konkurssihakemuspäivää edeltävä päivä.

Oikeustoimi peräytyy (*går åter*), jos se suosii sopimattomasti tiettyä velkojaa suhteessa muihin, jos velallisen omaisuus on saatettu velkojen ulottumattomiin tai jos velallisen velat ovat lisääntyneet tai jos velallinen oli maksukyvytön tai tuli maksukyvettömäksi pelkästään menettelyn tai menettelyn ja muiden tekijöiden yhdistelmän seurauksena ja toinen osapuoli tiesi tai tämän olisi pitänyt tietää velallisen maksukyvttömyydestä ja olosuhteista, joiden vuoksi oikeustoimi oli epäasianmukainen. Velallisen perheenjäsenillä katsotaan olevan ensimmäisessä virkkeessä mainitut tiedot, paitsi jos on vakuuttavia todisteita, jotka osoittavat, että heillä ei ollut eikä voinut olla tällaisia tietoja. Jos oikeustoimi suoritettiin yli viisi vuotta ennen viitepäivää, se peräytyy vain, jos se liittyi velallisen perheenjäseneneen.

Jos velka on maksettu myöhemmin kuin kolme kuukautta ennen viitepäivää käyttämällä muuta menetelmää kuin tavanomaista maksutapaa tai etukäteen tai jos on maksettu summa, joka heikensi huomattavasti velallisen taloudellista tilannetta, suoritus voidaan peräyttää, paitsi jos se voidaan katsoa kyseisissä olosuhteissa tavanomaiseksi. Jos maksu suoritettiin velallisen perheenjäsenelle ennen kyseistä päivää mutta viimeistään kaksi vuotta ennen viitepäivää, suoritus peräytyy, paitsi jos osoitetaan, että velallinen ei ollut maksukyvvytön eikä tullut maksukyvettömäksi kyseisen oikeustoimen tuloksena.

Erityiset säännöt koskevat sellaisia asioita kuin lahjat, ositus ja palkat. Tietyt valtiolle suoritettavat maksut, kuten verot, ovat poikkeus peräyttämistä koskevista säännöistä.

Pesänhoitaja voi hakea peräyttämistä viemällä oikeustoimen yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi tai esittämällä vastalauseen veloista, jotka on ilmoitettu konkurssimenettelyn aikana. Jos pesänhoitaja ei hae peräyttämistä eikä sovitteluratkaisuun päästä, velkoja voi hakea peräyttämistä viemällä oikeustoimen yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Peräyttämistapauksessa velallisen hallinnassa ollut omaisuus palautetaan konkurssipesään.

YRITYSSANEERAUS

Kun yrityssaneeraus päätöksestä on ilmoitettu, sovelletaan konkurssilain takaisinsaantia konkurssissa koskevia säännöksiä, jos on päädytty julkiseen akordiin (ks. konkurssia koskeva kohta).

Jos pyritään etuoikeuden tai takavarikoimalla saadun maksun takaisinsaantiin, tuomioistuin voi päättää, että ulosottomenettelyä ei toistaiseksi jatketa.

Takaisinsaantia koskevan kanteen nostaa yrityssaneerauksen selvittäjä tai velkoja, jonka saatavan julkinen akordi olisi kattanut. Kanne on nostettava ennen kuin velkojainkokous pidetään, eikä lopullista päätöstä voida tehdä, ennen kuin julkisesta akordista on päätetty. Velkojan, joka haluaa nostaa kanteen, on ilmoitettava siitä yrityssaneerauksen selvittäjälle. Jos näin ei ole tehty, velkojan asiaa ei käsitellä.

Jos yrityssaneerausprosessi päättyy ilman julkista akordia eikä velallista aseteta konkurssiin hakemuksen tekemisen jälkeen kolmen viikon kuluessa siitä, kun yrityssaneerausmenettely on päättynyt, esitetty takaisinsaantihakemus on hylättävä.

Kun kantajan kustannukset on korvattu, takaisinsaannin ylijäämä kertyy julkisen akordin kattamille velkojille. Vastaaja, jolla voi kantajan toiminnan tuloksena olla saatava velalliselta, voi osallistua akordineuvotteluihin tämän saatavan perusteella. Hänellä on oikeus vähentää saatavansa jaossa summasta, jonka hän olisi muuten maksanut.

Takaisinsaantimenettelyä käsittelevä tuomioistuin voi julkisen akordin kattaman velkojan tai velallisen pyynnöstä määrätä, että velkojalle edellisen virkkeen mukaisesti maksettavaksi erääntyneet varat asetetaan erityisen valtuutuksen (*särskild förvaltning*) alaisuuteen. Tällaisen valtuutuksen alaisuuteen asetettu omaisuus voidaan ulosmitata vain, jos akordi on rauennut.

YKSITYISHENKILÖN VELKAJÄRJESTELY

Takaisinsaantia koskevia erityisiä säännöksiä ei ole.

YRITYSSANEERAUSLAIN MUKAINEN YRITYSSANEERAUS

Takaisinsaantia koskevia erityisiä säännöksiä ei ole.

Päivitetty viimeksi: 19/02/2018

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.